

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**МОДЕЛЮВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ**

Ступінь магістра
Спеціальність 013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Миколаїв – 2022

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: кандидат педагогічних наук, доцент
Філімонова Т. В.

РЕЦЕНЗЕНТ: Акімова О.В., доктор педагогічних наук, професор завідувач кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Програму схвалено на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти
Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри _____ (Якименко С. І.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол від «30» серпня 2022 року № 1
Голова навчально-методичної комісії _____ (Хрящевська Л.М.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «31» серпня 2021 року № 11

Голова навчально-методичної комісії _____

Анотація

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Моделювання освітнього середовища Нової української школи» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 013 Початкова освіта за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закони, закономірності, принципи сучасної теорії виховання, методи та форми організації виховної діяльності молодших школярів.

Міждисциплінарні зв'язки: спирається на знання загальної педагогіки, історії педагогіки, вікову та педагогічну психологію, основи фізіології та гігієни.

Метою дисципліни є розвиток умінь майбутнього менеджера систем якості початкової освіти щодо управління інноваційною діяльністю, аналізу вітчизняних і європейських моделей початкової освіти та побудови власної ефективної моделі сучасної школи І ступеня.

Ключові слова: модель, моделювання, новація, інновація, НУШ, модель початкової освіти.

Abstract

The program of study of the variative educational discipline " Modeling the educational environment of the New Ukrainian School " is made according to the educational-professional program of preparation of masters of a specialty 013 Primary education according to the educational-professional program "Primary education".

The subject of study of the discipline are the laws, patterns, principles of modern theory of education, methods and forms of organization of educational activities of primary school children.

Interdisciplinary links: based on knowledge of general pedagogy, history of pedagogy, age and pedagogical psychology, basics of physiology and hygiene.

The purpose of the discipline is to develop the skills of the future manager of quality systems of primary education in managing innovation, analysis of domestic and European models of primary education and building your own effective model of modern school of the first degree.

Key words: model, modeling, innovation, innovation, NUS, model of primary education.

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні моделі початкової освіти» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 013 Початкова освіта за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закони, закономірності, принципи сучасної теорії виховання, методи та форми організації виховної діяльності молодших школярів.

Міждисциплінарні зв'язки: спирається на знання загальної педагогіки, історії педагогіки, вікову та педагогічну психологію, основи фізіології та гігієни.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1.1. Мета: розвиток умінь майбутнього менеджера систем якості початкової освіти щодо управління інноваційною діяльністю, аналізу вітчизняних і європейських моделей початкової освіти та побудови власної ефективної моделі сучасної школи I ступеня.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: розвиток умінь пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел щодо управління інноваційними процесами в початковій школі; оволодіти знаннями про теорії моделювання, види моделювання, основні етапи створення моделей; алгоритм управління процесом впровадження інновацій у початковій школі; оволодіти вміннями аналізу популярних вітчизняних та європейських моделей початкової освіти; оволодіти вміннями управління інноваційними процесами в початковій школі, підготовки педагогічного колективу до інноваційної діяльності; розвиток умінь щодо осмислення, переосмислення дій для ґрутовного самоаналізу інноваційної управлінської діяльності; самокритики і сприймання конструктивної критики; розвиток умінь здійснювати методичний супровід інноваційної освітньої діяльності в початковій школі.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування початкової освіти в Україні у перебігу розв'язання складних задач у широких мультидисциплінарних контекстах.

ПР-02. Спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній та письмовій формах, використовувати комунікативні стратегії, формувати в учнів здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії.

ПР-03. Застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

ПР-05. Організовувати та управляти робочими та освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

ПР-08. Відповідати критеріям академічної добросердісті у власній науково-пошуковій діяльності в галузі початкової освіти.

ПР-09. Планувати, організовувати і здійснювати наукові (експериментальні) дослідження у сфері початкової освіти; аналізувати, узагальнювати й презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-3. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-4. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК-5. Здатність працювати автономно.

П. Фахові:

СК-1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поціновувати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК-2. Здатність спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній та письмовій формах, використовувати різні стратегії комунікації, формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

СК-3. Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК-5. Здатність організовувати та управляти робочими та освітніми процесами в початковій освіті, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

ФК-6. Здатність моделювати, проєктувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність в системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

ФК-8. Здатність розробляти, реалізовувати та контролювати ефективність дослідницьких та інноваційних проектів у сфері початкової освіти.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Основні теорії моделювання.

Тема 2. Сучасні моделі освіти

Тема 3. Особливості інноваційних освітніх систем

Тема 4. Сутність та особливості інноваційного навчального закладу

Тема 5. Сутність та особливості інноваційного ЗЗСО (початкова освіта).

Тема 6. Інноваційна діяльність керівника ЗЗСО (початкова освіта).

Тема 7. Модель початкової освіти НУШ.

Тема 8. Особливості організації освітнього середовища: середовище, що належить дітям.

Тема 9. Використання технологій розвитку критичного мислення в освітньому процесі нової української школи.

Тема 10. Модель початкової освіти «Крок за кроком».

Тема 11. Модель початкової освіти «Росток».

Тема 12. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України».

Тема 13. Фінська модель початкової освіти

Тема 14. Моделі початкової освіти у Польщі

Тема 15. Моделі початкової освіти в Німеччині

Тема 16. Моделі початкової освіти в Естонії

Тема 17. Моделі початкової освіти у Франції

Тема 18. Моделі початкової освіти у Великій Британії

Тема 19. Моделі початкової освіти у США

Тема 20. Моделі початкової освіти в Японії

3. Рекомендована література

Базова

1. Волобуєва Т. Б. Сучасні освітні моделі. Інноваційні освітні системи: метод. посіб. Донецьк: Витоки, 2007. 64 с.

2. Мартинець Л. А. Сучасні моделі освіти: навч.-метод. посіб. 2-ге вид., доповн. та перероб. Донецьк, 2015. 102 с.

3. Модель сучасної школи / уклад. В. В. Григораш. Харків: Вид група «Основа», 2010. 288 с.

4. Ярова О. Початкова освіта в країнах Європейського Союзу : навч. посіб. Бердянськ : БДПУ, 2017. 199 с.
5. Ярова О. Тенденції розвитку початкової освіти в країнах Європейського Союзу (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2018. 434 с.

Допоміжна

1. Гончарук М. Сучасні тенденції початкової школи Німеччини та їх вплив на освітні реформи в Україні. URL: <http://nus.org.ua/view/suchasni-tendentsiyi-pochatkovoyi-shkoly-nimechchyny-ta-uyih-vplyv-na-osvitni-reformy-v-ukrayini/>
2. Громовий В. Опорний конспект про японську школу. URL: <http://osvita.ua/school/55204/>
3. Заболотна О. А. Теорія і практика альтернативної шкільної освіти у країнах Європейського Союзу : монографія. Умань : ФОП Жовтий, 2013. 372 с.
4. Кашуба О. М. Теоретичні основи організації навчального процесу в початкових школах Німеччини : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01. Івано-Франківськ, 2001. 16 с.
5. Лавриченко Н. М. Сучасна початкова шкільна освіта у Європейському вимірі. Початкова школа. 2006. № 12. С. 51–54.
6. Локшина О. Зміст початкової освіти в країнах Європейського Союзу : спільні координати розвитку. Початкова школа. 2009. № 12. С. 1–5.
7. Павленко В.В. Становлення та розвиток системи освіти в Польщі. Українська полоністика : збірник наукових праць. Житомир – Bydgoszcz, 2015. Вип.12. С. 54–70. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/20362/1/Pavlenko.pdf>
8. Папіжук В. О. Наріжні питання реформування змісту навчання у початковій школі. URL:http://eprints.zu.edu.ua/8343/1/правка%20стаття_поч_шк.pdf
9. Сім принципів фінської освіти / переклад Н. Білецької. URL: <https://starylev.com.ua/club/article/7-principiv-finskoyi-osvity>
10. Титиш Г. Як це у них. Естонський досвід реформи середньої освіти. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2016/06/13/213508/>.

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека підручників: <http://studentam.kiev.ua/>
2. Електронні бібліотеки: <http://dir.meta.ua/ua/science-education/e-libraries/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: <http://nbuv.gov.ua/>
4. Початкова школа. Вчитель - вчителю. Вчитель - учню. Вчитель - батькам. Поради шкільного психолога : <http://teacher.at.ua/>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: іспит

5. Засоби діагностики успішності навчання: опитування, ІНДЗ, мультимедійні презентації, тестування, контрольні роботи.